

בניגוד לפרסומים – התביעות על רשלנות רפואית דווקא פחתו

ובסוף 2019 הוא 10,900 שקל, עלייה של 27%. הואיל וחלק גדול ממרכיבי הפיצויים מבוססים על שכר התובעים, היינו מצפים לפחות לעלייה דומה בפיצויים בכל תיק.

הלאה. חלק גדול מהפיצויים מבוסס על מחירי טיפולים והוצאות רפואיות. נתוני משרד הבריאות ל-2018 מראים כי מדד יוקר הבריאות עלה ב-34% בעשור, ומדד תשומות הבריאות עלה ב-39%. די בנתונים אלה כדי להביא למסקנה שמספר התביעות והפיצויים נמצאים במגמת ירידה. מעבר לכך, עוד ב-2012 ניתן פסק דין (בעניין הלכת המר) שביטל את תביעת הילודים הפגועים בעילת "חיים בע" וולה", והעביר את הרשות לתבוע בעילה זו להורים בלבד. ביטול זה הביא להתקצרות דרמטית בתקופת ההתיישנות מ-25 שנה ממועד הלידה לשבע שנים בלבד. המשמעות היא שאירועים שהתפרשו על פני 25 שנה "נרחסו" לתקופה קצרה, והחל ב-2017 כבר לא ניתן להגיש תביעות של "חיים בעולה".

שינוי זה משתקף באופן דרמטי בנתונים: ענבל ציינה ב-2011 כי תביעות נגד מיילדות וגניקור-לוגיה תופסים 30% מתביעות הרשלנות. ב-2018, בכנס של המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות, דווח כי תיקי מיילדות וגניקולוגיה הם 46% מתיקי הרשלנות, והתשלומים בגינם הם 57%. הואיל ואין להניח שלפתע גניקולוגים נעשו רשלנים במיוחד, הרי שברור שמדובר בתופעה זמנית, והמגמות לטווח ארוך מלמדות על ירידה.

הנתונים האמיתיים מנוגדים למסקנות של ענבל. אין שום "זינוק" בתביעות הרשלנות ובפיצויים, אלא התרסקות. ממילא ברור כי לא התובעים, עורכי הדין ובתי המשפט אחראים למצבה העגום של הרפואה. את האשמים להיעדר תקציבים ול"קנה במסדרון" ענבל צריכה לחפש במקום אחר.

מערכת הבריאות אסף פוזנר

באחרונה פירסמה חברת הביטוח ענבל כי בע"שור האחרון חל זינוק בסכומי הפיצויים המי-שולמים בתביעות רשלנות רפואיות. ענבל היא חברת הביטוח המנהלת את התביעות מטעם המדינה, ולפיכך הדיווח שלה מתייחס לכמה-צית מהמסודות הרפואיים הציבוריים. לפי ענ-בל, בעוד שב-2010-2011 שולמו פיצויים בסך כ-200 מיליון שקל בשנה, הרי שכבר ב-2014 היתה קפיצה בסכומים, המגיעים כיום לכ-300 מיליון שקל. עלייה דרמטית ללא ספק.

אלא שפרסומים מעין אלה נועדו לרוב כדי להכשיר את הקרקע לכוונה האמיתית: הגבלת התביעות הרפואיות, תוך הפניית אצבע מאשימה כלפי בתי המשפט והתובעים. בפועל, אם המספרים מדויקים, הרי שחלה דווקא ירידה יחסית בתביעות הרשלנות הרפואיות ובפיצויים המשולמים בגינן. כדאי אולי לבדוק כמה נתונים: ערב 2010 מנה תה אוכלוסיית ישראל 7.5 מיליון נפש. בפתחה של 2020 חיים כאן 9.1 מיליון נפש – עלייה של יותר מ-20%. מספר הפעולות הרפואיות עלה בשיעור גבוה אף יותר, בשל התפתחות הרפואה. השוואה בין הנתונים מחייבת התחשבות בכך. השכר הממוצע במשק ב-2010 היה 8,600 שקל,

**הכוונה האמיתית של הפרסומים
היא לרוב הגבלת התביעות
הרפואיות, תוך הפניית אצבע
מאשימה כלפי התובעים**

הכותב הוא עורך דין, מרצה
לרשלנות רפואית ופיצויים בפקולטה
למשפטים באוניברסיטה העברית